

**KOJETÍNSKÝ
KULTURNÍ
KALENDÁŘ**

LISTOPAD 1968

kam dnes ?

- čtvrtek 14. 19,30 hod. - klubovna Kulturního domu
PROCHÁZKA HISTORICKOU PRAHOU - filmový
večer s průvodním slovem Josefa Dostála
okresního konzervátora památkové péče
- neděle 17.- sál Kulturního domu
- neděle 24. VÝSTAVA dokumentačního materiálu z čin-
nosti divadelních souborů nazvané 50 LET
OCHOTNICKÉHO DIVADLA NA OKRESE PŘEROV a
20 LET HANÁCKÉ SCÉNY KOJETÍN. Otevřena
denně od 9-17 hod.
- úterý 19. 19,30 hod. - sál sokolovny
DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ v rámci "Podzimní-
ho divadelního cyklu 1968" veselohra E.
Rostanda ROMANTIKOVÉ. Hraje Slovácké
divadlo Uh. Hradiště.
- čtvrtek 21. 19,30 hod. - klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA na téma KOJETÍN 1914 - 1918.
Přednáší Bohuš Š t é g e r .
- úterý 26. 19,00 hod. klubovna Kulturního domu
SLAVNOSTNÍ VÝROČNÍ SCHŮZE s kulturním
programem I. odbočky ČsČK Kojetín. Vede
Dr. Vavruška.
- čtvrtek 28. 19,30 hod. - klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA na téma KOJETÍNSKO VÁLEČNÝM
POLEM V TOKU DĚJIN. Přednáší Josef Dostál
okresní konzervátor památkové péče.

KINO HANÁ

- 1.-3.
pátek
sobota
neděle
- DITA SAXOVÁ
Český širokoúhlý film je adaptací stejno-
jmenného románu Arnošta Lustiga.
Mládeži do 15 let nepřístupno
6. a 7.
středa
čtvrtek
- MUŽI NESTÁRNOU
Nestárnoucí česká veselohra o nestárnoucím
hrdinovi.
Mládeži přístupno
- 8.-10.
pátek
sobota
neděle
- BECKET
Anglický barevný širokoúhlý historický
film.
Vstupné 6,- 7,- 8,- Kčs
Mládeži do 15 let nepřístupno
13. a 14.
středa
čtvrtek
- TA NAŠE PÍSNÍČKA ČESKÁ
Repríza českého širokoúhlého barevného
filmu.
Vstupné 6,- 7,- 8,- Kčs
Mládeži přístupno
- 15.-17.
pátek
sobota
- DÁMY A PÁNOVÉ
Italská veselohra v české řeči režiséra
P. Germiho, autora filmů "Rozvod po
italsku" a "Svedená a opuštěná".
Vstupné 4,- 5,- 6,- Kčs
Mládeži do 15 let nepřístupno

20. a 21.
středa
čtvrtek
- AŤ ŽIJE NEBOŽTÍK
Starší český film, ve kterém hrají Hu-
go Haas, Karel Hašler, Adina Mandlová
a další.
Mládeži přístupno
- 22.-24.
pátek
sobota
neděle
- MAJSTER KAT
Barevný širokoúhlý slovenský
historický film o lásce, přátelství
a nenávisti.
Mládeži do 15 let nepřístupno
27. a 28.
středa
čtvrtek
- KAPITÁN LEŠI
Širokoúhlý barevný dobrodružný film
o legendárním hrdinovi.
Mládeži přístupno
- 29.-1.XII.
pátek
sobota
neděle
- PÉPÉ A CLAUDE
Francouzský film o přátelství nerovné
dvojice
Vstupné 3,- 4,- 5,- Kčs
Mládeži přístupno

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ

- neděle 3.
začátek
v 15. hod.
- ZÁHADA NA OSTROVĚ
Dobrodružství malých detektivů
- neděle 10.
začátek
ve 14 hod.
- KLAUN FERDINAND A RAKETA
Legrace pro živáčky od pěti
do sta let
- sobota 16.
začátek
v 16 hod.
- POKLAD NA STŘÍBRNÉM JEZEŘE
Repríza barevného širokoúhlého
filmu
- neděle 17.
zač. 14 hod.
- Vstupné děti 2,- Kčs
dospělí 4,- Kčs

neděle 24. OK - 12 STARTUJE
začátek ZVĚDAVÉ PSANÍČKO
v 15 hod. Pásmo dětských filmů

KOPANÁ NA STADIONĚ

neděle 3. Mistrovské utkání I. mužstva se SIGMOU
Hodolany
začátek ve 14 hodin

neděle 17. Mistrovské utkání I. mužstva
se SPARTAKEM Přerovské strojírny
začátek v 13,30 hodin

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ A JUBILEA OBČANŮ NAŠEHO MĚSTA V MĚSÍCI LISTOPADU 68

V tomto měsíci se dožívá

pan Jindřich K r y b u s z Olomoucké ul.	89 let
paní Štěpánka S i x t o v á ze Sladovní ul.	86 let
paní Marie F r i d e č a n o v á z Vyškovské ul.	81 let
paní Marie R u m p l o v á z Kroměřížské ul.	81 let
paní Barbora K o t k o v á z Přerovské ul.	80 let

Dne 19. listopadu oslaví manželé V a v e r k o v i
50 let trvání manželství

Noví občané našeho města
budou přivítáni do života na Městském národním výbo-
ře dne 16. l i s t o p a d u .

B L A H O P Ŕ Ě J E M E !

ZaHráDkáŘi v Listopadu

- Dříve než spadne listí se stromů vyřežeme suché větve.
- Vysazujeme nové ovocné stromy s výjimkou broskvo-
ní, které sázíme na jaře.
- Ovocné stromy obryjeme alespoň v šíři koruny, při-
tóm zaráváme jednak nastýlku a jednak kompost vy-
lepšený Thomasovou nebo fosforitovou moučkou.
- Na podzim také hnojíme 40 procentní draselnou solí
nebo síranem draselným. Po rozhození ihned hnojivo
zapravíme do půdy.
- Půdu ryjeme, nejlépe rycími vidlemi, do hloubky 8-
12 cm, podle hloubky kořenů. Sbíráme mumifikované
plody /suché plody na větvích/, hrabeme listí, kte-
ré můžeme zkompostovat.
- Po opadu listí ke konci měsíce můžeme stříkat
Arborolem AC /3 proc./.
- Keře rybízu a angreštu hnojíme chlévským hnojem,
kompostem nebo Thomasovou moučkou a půdu při kypře-
ní nahrnujeme ke keřům.
- U maliníku rozhodíme hnůj mezi řady a zaryjeme. Na
zamrzlou půdu mezi řádky jahodníku můžeme rozhodit
kompost nebo chlévský hnůj.
- Dokončujeme sklizeň pozdních zelenin, ukládáme je
a půdu na záhonech zryjeme.
- Špenát a zimní salát můžeme přikrýt chvojí.
- Ořežeme zaschlé zbytky trvalek a choulostivější
druhy, zejména na alpinu, přikryjeme chvojí.
- Vypustíme vodu z vedení i z nádob a tyto vyplníme
listím a krytem.

průvodce městem a jeho okolím

60 LET OVOCNÁŘSKÉ ORGANIZACE
NA MORAVĚ

Ovocnářská organizace byla založena v roce 1908
Čes. odborem Zemědělské rady moravské v Brně. Za vede-
ní inspektora ovocnářství p. Frant. Suchého a pod
názvem "Zemský ovocnický spolek" pořádala ovocnářské
kursy po celé Moravě. Bylo v nich vyučováno pěstová-
ní, štěpování a zpracovávání ovoce. Členské příspěv-
ky do tohoto spolku se posílaly přímo do Brna.

Také v Kojetíně byly každoročně pořádány, buď
v zemědělské škole nebo v zahradě některého ovocná-
ře, kursy.

Pak přišel rok 1914, mobilisace a odchodem všech
mužů byla celá činnost zastavena. V této době se již
začínalo s pěstováním zákrskových stromků. Byly to
jabloňové podnože silně vzrůstné "Svatojánče holands-
ké" čili duzen a pro slabě rostoucí "Svatojánče -
francouzské", které bylo později zlepšeno na M IX.

Po ukončení první světové války v r. 1918 byly
obnoveny všechny ovocnické krajové spolky. Byly po-
řádány různé ovocnické kursy, výstavy ovoce i jiné
kulturní a společenské podniky. V této době došlo
k parcelaci kojetínského velkostatku a zemědělská
škola dostala také svůj příděl - školní statek.
Exkurse a přednášky pro celý kojetínský obvod byly
nyní pořádány zde. Statek sloužil také pro výcvik

žáků zimní zemědělské školy. V době první republiky byla pořádána pro celý okres tzv. "poľní kázání". Nejenom na poli, ale také v zahradách a zvláště na školním statku byly prováděny ukázky štěpování všeho druhu, růstu jednotlivých druhů ovocných stromů, výskytu nemocí a ochrany proti nim. Dále to byly opět výstavy ovoce, zavařenin, různých diagramů a kursy zpracovávání ovoce.

V této činnosti pokračoval spolek i po druhé světové válce. Svoji práci rozšířil ještě o pěstování zeleniny a květinářství, opatrování stromků a hnojiv pro své členy.

Prvním předsedou spolku v Kojetíně byl s. Václav Krybus a jednatelem p. Tomáš Lenocho, ředitel zimní zemědělské školy. Dále pak vedli spolek jako předsedové Vilém Gardavský, František Vavrouch z Uhřetovic, Ferdinand Šťastník, Jan Bilík, Jan Schön, Jaroslav Mojžíš a nyní Vítězslav Drkoš.

Antonín B í b r

Pověst o pojmenování některých vesnic v okolí Kojetína

Pro Kojetínský kulturní kalendář
napsal Rudolf O t á h a l

Je mi 82 roků. Vzpomínám na dobu svého mládí prožitého v Polkovicích. Rád jsem poslouchal vyprávění starých lidí. Můj stařeček Malec nám dětem často vyprávěl o zašlých časech. Za dlouhých zimních večerů jsme se kolem něho sesedli a stařeček povídal ...

Hrabě Bernard z Cimburka, Tovačovský pán, přišel v držení na Tovačovské panství roku 1308. Patřily mu okolní obce, které prý tenkrát neměly ještě pojmenování. A tak si pan Bernard se svou manželkou Annou a synem Arnoštem vyjeli jednou v kočáře do okolí, aby pojmenovali vesnice. Jeli směrem ke Kojetínu a hned v blízkosti Tovačova pojmenovali bezejmennou obec jménem manželky pana Bernarda Annov nebo Annin. Dodnes se osadě tak říká. Ne příliš daleko měli poplužní dvůr a několik stavení jejich poddaných. Protože byl celý dvůr oplocený, dali mu jméno Oplocený; později prý se název změnil na Oplocany. Část osady pojmenovali jménem jejich syna Arnošta na Arnoštov. Jeli dále. Přijeli k další obci, kde v zájezdním hostinci /stojí dodnes vysunutý z řady domů/ hrála muzika. Mlynářův syn si bral dceru šafáře z jejich poplužního dvora Chrbova. Panstvo se zastavilo a ženich požádal hraběnku o tanec. Hráli prý polku. Když dotancovali, obrátila se hraběnka na svého manžela s přáním, aby obec dostala jméno Polkovice, poněvadž si s mladým ženichem dobře zatančila. A jeli dále. Před Kojetínem se zastavili v obci, kde řeči lidí nerozuměli. Hraběnka se tázala jací jsou to lidé, Pan hrabě jí vysvětlil jejich původ. Když Přemysl Otakar II. porazil Uherského krále Bellu na hlavu dne 12. července 1260 u Kressenbrunu, přivedl do Čech mnoho zajatců. Při cestě přes Moravu se jich část usadila v této obci. Jsou to Uhři, proto jejich řeči nerozumí. A tak pan Bernard pojmenoval obec Uhřetovice.

Dnes, po tolika letech, se mně stařečkovy vyprávění vybavilo. Tak vám ho sděluji. Jak jsem koupil, tak prodávám.

V příštím čísle přineseme k této pověsti vysvětlení historiků.

redakce

ULICE ŽEBRAČKA

Ze starých zápisů zaznamenal
Max N a v r á t i l

V nynější době je levá strana bývalé ulice Žebračky, nyní ulice Tyršovy, srovnána se zemí, jelikož se tam budou stavět panelové činžáky. Povězme si tedy něco z minulosti této ulice.

Její název je velmi prastarý. Objevuje se již v urbáři z roku 1579. Proč měla ulice název "Žebračka" nevíme, vždyť právě v této ulici nebydleli žebráci, ale zemané.

Tak v 16. století seděl tu na gruntě i dvoře svobodném urozený zeman pan Adam Vlčnovský z Vlčnova. Později v 17. století byli tu urození rytíři Johnarové z Vejnovic do roku 1682. Tehdy koupil držitel Kojetína a Tovačova hrabě Ferdinand Julius ze Salmi a Neuburku dvůr při městě Kojetíně v ulici Žebračka pod č. 7 s průjezdem k němu patřícím a od chalupy v Kroměřížské ulici pod č. 57 přikoupeným /nyní dům pana A. Bíbra/ a to od vdovy, urozené paní Aliny Johnarky, rozené Bojkovské z Knurova, celkem za 300 stříbrných. Roku 1681 uvádí se v Žebračce 11 chalup, 3 grunty a 1 dvůr paní Aliny Johnarky. Dvůr byl zemanský. Ve dvoře bydlil dráb a v klenutém sklepení bylo vězení zvané "Zemanka". Za roboty chodili sedláci v sobotu na "Zemanku" pro výplatu, kterou jim vyplácel dráb holí za to, že se na poli drábovi protivili nebo mu odmlouvali. Také rychtář prý tam býval přes neděli zavřený za to, že je nenapomenul. To vězení je tam snad dosud asi v hloubce 3 m a jsou tam v něm železné koule s řetězy a ve zdi železné kruhy.

Po zrušení roboty prodala vrchnost stavení "Ze-

manku" rodu Malovaných. Nyní náležel rodině Nucové. Při kopání základů na činžáky uvidíme, zda vězení "Zemanka" skutečně existovalo.

VÝROČÍ LISTOPADU 1968

10.XI.1968	50 let od narození Miroslava Horníčka, herce a spisovatele
11.XI.1968	95 let od narození národní umělkyně Anny Marie Tilschové, spisovatelky /zemřela 18.6.1957/
14.XI.1968	50. výročí první schůze Národního shromáždění ČSR. T.G. Masaryk zvolen prezidentem. Ustavena první československá vláda.
16.XI.1968	75. výročí od založení Athletic Clubu Královské Vinohrady, později nazvaného A.C. SPARTA
26.XI.1968	60 let od narození Jana Nohy, básníka /zemřel 17.1.1966/

O KOJETINSKÉ MYSLIVOSTI

Ing. František J e l í n e k
/pokračování/

Také v Kojetíně bylo dostatek pozemků, které po sdružení dávaly dohromady více než dostatečné množství hektarů honební plochy. Proto bylo v této době založeno v Kojetíně Honební společenstvo.

Postupnou socialisací v zemědělské výrobě vznikly na katastru města Kojetína 3 velké zemědělské závody. Mimo těchto hospodařilo soukromně jen několik zemědělců. Tím zanikly podmínky pro Honební společenstvo, které bylo v roce 1962 podle zákona likvidováno.

Členy posledního honebního výboru byli:

honební starosta -	Ladislav Jež
honební místo-	
starosta -	Antonín Šlosárek
jednatel -	František Juřen
pokladník -	Alois Telička
členové -	Ladislav Nuc
	Frant. Gardavský
	Boh. Hruška
náhradníci -	Rostislav Mrlík
	Josef Zelnicius

Jak myslivci z povolání, tak ostatní myslivci se postupně organizovali jednak proto, aby kolektivně chránili svá práva a jednak proto, aby se odborně školili a tím zvyšovali své znalosti z myslivosti.

Prvním skutečným sdružením myslivců bylo "Lovecké bratrstvo" na schwarzenburském panství založené 31.12.1699 a se sídlem Hosíně nedaleko zámku Hlu-

boká. Ovšem "Lovecké bratrstvo" nesmělo škodit panské službě. V květnu 1769 založena dvorním dekretem císařovny Marie Terezie "Společnost pro orbu a svobodné umění", která také sloužila myslivosti. Císař Josef II. vydal 1.10.1788 zakládací listinu a stanovy pro "Císařskou a královskou vlasteneckou společnost pro Království české", která byla zaměřena hlavně na myslivost. Na Moravě ve Slezsku založena roku 1770 "Zemědělská společnost" s úkolem zvelebovatí zemědělství, lesnictví i myslivost. V roce 1848 založen "Spolek českých myslivců". Program spolkové činnosti byl získáván z teoretických znalostí a praktické činnosti v myslivosti. Bylo to vlastní školení myslivců. Tento spolek vydal v roce 1867 první ročník "Lesního a lovčího kalendáře". Dlouho se však spolek neudržel a v roce 1883 založen "Ústřední spolek pro ochranu honby a zvěře v Čechách". Výbor tohoto spolku založil v roce 1886 "Českou kmenorodou knihu psů" pro evidenci lovecky upotřebitelných psů. Tehdy bylo do ní zapísáno čistokrevných psů: 19 pointrů, 17 anglických a 9 irských setterů, 17 gordonsetterů, 2 griffordů, 81 německých krátkosrstých ohařů, 41 drsnosrstých ohařů, 32 hladkosrstých a 4 dlouhosrstí jezevčíci, 30 hanoverských barvařů, 1 anglický rettiver, 8 hladkosrstých chrtů, 2 barzoji a 10 foxterierů. Od té doby se čistokrevní lovecky upotřebitelní psi vedou v plemenných knihách velmi pečlivě, neboť takový pes řádně vycvičený je nepostradatelným pomocníkem myslivce při jeho výkonu myslivosti. Každý lovecký pes musí být řádně vycvičen a po výcviku je zkoušen na jarních a podzimních všestranných zkouškách. Výkon psa je hodnocen zkušební komisí. Teprve pak se stane lovecky upotřebitelným.

Kolem roku 1900 vznikaly spolky v jednotlivých krajích. V roce 1911 založen "Lovecký spolek pro Olomouc a okolí" a v roce 1912 "Spolek Markrabství morav. v Brně, který později změnil se na "Loveckokynologický spolek pro Moravu a Slezsko". /pokračování příště/

ŽIDLEŽIDLEŽIDLE

Ch=4:8

05=5:04
12=5:5
14=5:5
17=5:4
21=5:9
27=5:1
32=5:7
42=5:2
81=5:1
6=5x1

KOJETÍNSKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ VYDÁVÁ
OSVĚTOVÁ BESEDA KOJETÍN • GRAF ÚPRAVA TEXTU:
M. FEGUTOVÁ • OBÁLKA, TITULKY: M. VICENEC •
TISK: OKRESNÍ DŮM OSVĚTY V PŘEROVĚ